

عنوان مقاله:

بازنمایی گفتمان قدرت و جایگاه سوژه در رمان مرد گرفتار از محمود کیانوش

محل انتشار:

دوفصنامه زبان و ادب فارسی، دوره 75، شماره 246 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسندگان:

هیوا حسن پور - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کردستان

تورج خسروی شعبانی - دانشجوی کارشناسی ارشد گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کردستان

خلاصه مقاله:

چکیده: تحلیل گفتمان ادبی، به تحلیل داده های زبانی و فرازبانی متن ادبی برای رسیدن به مفاهیم و تعبیر متفاوت از آن گفته می شود. این پژوهش به شیوه توصیفی - تحلیلی به بررسی و تحلیل رمان مرد گرفتار از منظر تحلیل گفتمان حاکم بر آن پرداخته است. ضرورت انجام این پژوهش در آن است که نشان می دهد متن ادبی تنها داده های زبانی و زیبایی شناسانه نیست و می توان از رهگذر داده های زبانی و فرازبانی، تعبیر و برداشت های متفاوتی از آن به دست داد. این پژوهش به شیوه توصیفی تحلیلی و بر اساس منابع کتابخانه ای انجام شده است. این داستان را از لحاظ گفتمان می توان در سه بخش دسته بندی کرد: گفتمان غالب، گفتمان تازه و نافرجامی گفتمان تازه. گفتمان قدرت با تک صدا کردن زبان و جامعه و سرکوب گفتگو و دیگر ارتباطات، در جهت گسترش قدرت و تثبیت هرچه بیشتر آن گام می نهد که خود در ساخت جامعه و سوژه های همگون تاثیر فراوانی دارد. در نهایت، از آن جا که هیچ گفتمانی نمی تواند به تمامی خود را تثبیت کند، در تقابل با گفتمان غالب، گفتمانی تازه سر برمی آورد که شخصیت اول داستان آن را نمایندگی می کند. با تولید گفتمان تازه، که یکی از ملزومات آن هویت تازه است، سوژه هویت تازه ای پیدا می کند و به تدریج گفتمان پیشین به حاشیه می رود.

کلمات کلیدی:

مرد گرفتار، گفتمان غالب، گفتمان تازه، قدرت، هژمونی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1625149>

